

ONTVANGEN

- 6 FEB 2015

FW 15.10

Ministerie van Buitenlandse Zaken

HvdT
LM

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB)
T.a.v. mr. F. Wilmink
Postbus 16020
2500BA Den Haag

**Directie Consulaire Zaken en
Visumbeleid**
Afdeling Reisdocumenten,
Legalisatie en Fraudebestrijding

Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
<http://www.government.nl>

Contactpersoon
Inge Bezemer

T 070 348 6999
F 070 348 4339
dcm-rl-fl@minbuza.nl

Datum 5 februari 2015

Betreft Legalisatie van documenten voor gebruik in het buitenland

Onze referentie
DCV/RL-135/15/lb

Kopie aan
Klanten van het Consulaire
Dienstencentrum van het
ministerie van Buitenlandse
Zaken

Zeer geachte heer Wilmink,

In het verleden hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden en zijn er brieven uitgewisseld tussen vertegenwoordigers van dit ministerie en van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie over de rolopvatting en positie van het notariaat bij de legalisatie van documenten voor gebruik in het buitenland. Desondanks wordt het ministerie (i.c. de legalisatiebalie van het Consulaire Dienstencentrum - CDC) regelmatig geconfronteerd met handelingen van notarissen die in onze visie niet correct zijn en legalisatie van de betrokken documenten door het CDC onmogelijk maken.

Voorbeelden hiervan zijn documenten voorzien van een notariële verklaring 'seen by' en documenten met een notariële handtekeninglegalisatie die zijn opgesteld in een andere taal dan Nederlands, Engels, Frans of Duits. Deze documenten worden reeds nu niet gelegaliseerd door het CDC.

Met ingang van 15 februari 2015 zal het CDC ook legalisatie weigeren op gewaarmerkte notariële kopieën van buitenlandse documenten die in het land van afgifte niet de vereiste legalisatieketen voor Nederland hebben doorlopen of, als ze afkomstig zijn uit een apostilleland, niet van een apostille zijn voorzien. Hieronder informeer ik u – wellicht ten overvloede – over de *uitgangspunten* die aan het standpunt van het ministerie ten grondslag liggen en ga ik vervolgens gedetailleerd in op de *praktische gevolgen* van dit standpunt, d.w.z. legalisatieweigering door het CDC. Het streven is om te voorkomen dat het notariaat handelingen verricht voor cliënten die uiteindelijk niet tot het gewenste resultaat leiden en daarmee de cliënten onnodig op kosten jagen.

Uitgangspunten

1. De betekenis van documenten in het rechtsverkeer kan niet worden overschat. Documenten vervullen – althans in een op westerse leest geschoeide bestuurlijke context – een essentiële functie bij het vaststellen van onder andere persoonsgegevens zoals identiteit, burgerlijke staat, familiebetrekkingen, leeftijd, woonplaats.

2. Documenten zijn niet slechts van belang voor het interne rechtsverkeer. De betekenis van documenten strekt zich ook uit tot het grensoverschrijdend verkeer van personen, goederen en diensten: zowel de Nederlandse autoriteiten als de autoriteiten van andere landen hebben belang bij zekerheid over de status van elkaars documenten.
3. Het gebruik van documenten afkomstig uit een andere rechtsorde als bron van gegevens vooronderstelt dat de instanties die "afnemer" zijn van de gegevens kunnen beoordelen of de aangeboden documenten – gegevensdragers – deugdelijk zijn, dat wil zeggen zijn opgesteld door de bevoegde instantie overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften. Nationale autoriteiten kunnen uiteraard niet op de hoogte zijn van alle instanties die in het buitenland bevoegd zijn tot het opstellen van documenten en van de verschijningsvorm van die documenten. Het is dan ook noodzakelijk dat van documenten, voordat zij als gegevensbron in een ander land kunnen dienen, wordt vastgesteld dat het om echte en betrouwbare documenten gaat, met andere woorden dat zij worden *gelegaliseerd*¹.
4. Legalisatie van een document is de vaststelling - aan de hand van een onderzoek - door een daartoe bevoegde en deskundige instantie dat:
 - de ondertekening van een document afkomstig is van degene die als ondertekenaar is vermeld en
 - de hoedanigheid van de ondertekenaar overeenstemt met de vermelding daarvan op het document en
 - de ondertekenaar naar het recht van het land van afgifte van het document bevoegd was om het document af te geven.
5. Het onderzoek vindt plaats aan de hand van een op het document aangebrachte en tot degene die het document heeft vastgesteld te herleiden legalisatie of aansluitende reeks van legalisaties (de legalisatieketen).
6. Het begrip bevoegde instantie omvat zowel Nederlandse autoriteiten als instanties die een rol in buitenlandse legalisatieketens vervullen. Wat betreft Nederlandse instanties verwijst het begrip naar:
 - de minister van Buitenlandse Zaken,
 - bestuursorganen wier bevoegdheid voortvloeit uit de publieke taak van dat bestuursorgaan zonder dat daarvoor een specifieke bevoegdheidstoedeling kan worden aangewezen en naar
 - andere instanties wier competentie – naar bevoegdheid en deskundigheid – meebrengt dat zij een rol in de legalisatieketen kunnen vervullen.
7. Dat een buitenlands document met het oog op gebruik in Nederland gelegaliseerd is, blijkt uit een verklaring door de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken op dat document². Een dergelijke verklaring kan de minister alleen maar afgeven als de minister van Buitenlandse Zaken van het land van herkomst het document blijkt een verklaring of handtekening

**Directie Consulaire Zaken en
Visumbeleid**
Afdeling Reisdocumenten,
Legalisatie en Fraudebestrijding

Datum
5 februari 2015

Onze referentie
DCV/RL-135/15/ib

¹ uitgezonderd documenten ten aanzien waarvan bij verdrag is voorzien in de - wederzijdse - afschaffing van legalisatie

² De minister van Buitenlandse Zaken kan in een bekendmaking onder bepaalde omstandigheden alternatieve legalisatieketens vaststellen. De minister maakt in dergelijke gevallen op de website van de Rijksoverheid bekend waar aan het vereiste van legalisatie niet kan worden voldaan dan wel voor welk land of welke regio (tijdelijk) een alternatieve legalisatieketen is vastgesteld.

heeft gewaarmerkt; de verklaring waarmerkt een reeks onderliggende verklaringen op het document die uiteindelijk teruggaan tot de opsteller van het document.

**Directie Consulaire Zaken en
Visumbeleid**
Afdeling Reisdocumenten,
Legalisatie en Fraudebestrijding

8. Dit geldt ook voor de omgekeerde weg: de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken is de laatste nationale instantie die een Nederlands document met het oog op gebruik in het buitenland kan legaliseren. Elke verklaring in de legalisatieketen strekt tot waarborg voor de juistheid van de onmiddellijk daaraan voorafgaande verklaring. Voor de kracht van de keten is het essentieel dat elke schakel sterk is. Alleen als dat het geval is, kan de legalisatie haar functie in het rechtsverkeer vervullen.
9. Voor de waarde van een legalisatie is het dan ook van essentieel belang dat elke instantie in de keten in een zodanige functionele of hiërarchische relatie staat tot de haar in de keten voorgaande instantie, dat zij voor de juistheid van haar verklaring – ten aanzien van alle onder punt 4 genoemde aspecten – kan instaan.
10. Wat betreft in Nederland opgemaakte documenten én Nederlandse vertalingen of gewaarmerkte notariële kopieën van buitenlandse documenten, zal dan ook gewaarborgd moeten worden dat de minister van Buitenlandse Zaken als laatste schakel in de keten kan instaan voor de betrouwbaarheid – ten aanzien van alle onder punt 4 genoemde aspecten – van het (onderliggende) document. De kwaliteit van het besluit van de minister is afhankelijk van de kwaliteit van de tussenliggende legalisaties. De minister dient er zich derhalve van te vergewissen dat de hem voorafgaande instanties in de legalisatieketen – kort gezegd – “goed werk” hebben geleverd.
11. Behalve de betrouwbaarheid van een document controleert de minister tevens of een document naar inhoud of strekking in overeenstemming is met de goede zeden of de openbare orde. Een voorbeeld van een document dat hiermee in strijd is, is een document bestemd voor een Arabisch land waarop een negatieve goederenverklaring wordt vermeld. Dit wil zeggen dat een bedrijf verklaart dat de goederen of een deel van de goederen niet in Israël zijn geweest of daar zijn gemaakt. Een ander voorbeeld is de zogenaamde ‘niet-jood verklaring’ of andere vormen van religieverklaringen zoals christen-verklaringen en doopbewijzen. Op basis van het Wetboek van strafrecht inzake discriminatie, artikel 429 quater, 29 juni 1981, is het vragen en afgeven van dergelijke verklaringen strafbaar gesteld.

Praktische consequenties

De voorgaande uitgangspunten leiden tot enkele *praktische consequenties*.

- a. Een besluit tot legalisatie van een document strekt zich uit tot het *volledige* document waarop de aanvraag betrekking heeft. Documenten kunnen niet voor partiële legalisatie in aanmerking komen, bijvoorbeeld uitsluitend wat betreft een deel van de gegevens. Een document is betrouwbaar of niet; documenten die “een beetje” betrouwbaar zijn, zijn per definitie niet betrouwbaar.

Datum
5 februari 2015

Onze referentie
DCV/RL-135/15/ib

- b. Omdat legalisatie is gericht op de vaststelling van de betrouwbaarheid van documenten kunnen aanvragen die uitsluitend strekken tot het voor echt verklaren van een handtekening, of die betrekking hebben op documenten waaraan essentiële gegevens ontbreken, niet voor legalisatie in aanmerking komen. Een ondertekening die niet vergezeld gaat van alle gegevens waarop de ondertekening betrekking heeft, levert immers een onvolledig document op. Onvolledige of "blanco" documenten worden niet door de minister van Buitenlandse Zaken gelegaliseerd.
- c. Het voorgaande geldt evenzeer voor vertalingen van documenten die niet vergezeld gaan van het oorspronkelijke document.
- d. Vertalingen van buitenlandse documenten naar een vreemde taal, die in Nederland zijn gemaakt door in Nederland beëdigde vertalers, worden uitsluitend door de minister van Buitenlandse Zaken gelegaliseerd indien het originele buitenlandse document is voorzien van een apostille of de voor gebruik in Nederland vereiste legalisatieketen. De apostille of buitenlandse legalisatieketen is een vereiste voor de vaststelling van de onder punt 10 genoemde betrouwbaarheid van het vertaalde buitenlandse document.
- e. Het voorgaande geldt eveneens voor gewaarmerkte notariële kopieën van buitenlandse documenten. Deze documenten worden met ingang van 15 februari 2015 niet meer door het CDC gelegaliseerd.
- f. Teneinde de minister van Buitenlandse Zaken in staat te stellen om controle uit te oefenen op de inhoud van documenten zoals omschreven onder punt 11 hierboven, dienen documenten die niet zijn opgesteld in één van de geaccepteerde talen – Nederlands, Engels, Frans of Duits – te worden vergezeld van een vertaling door een beëdigd vertaler naar één van de geaccepteerde talen.
- g. De formulering "seen by me" is nooit bruikbaar als een verklaring in het kader van de legalisatie van een document. Een document dat is voorzien van een dergelijke verklaring wordt niet gelegaliseerd door de minister.

**Directie Consulaire Zaken en
Visumbeleid**
Afdeling Reisdocumenten,
Legalisatie en Fraudebestrijding

Datum
5 februari 2015

Onze referentie
DCV/RL-135/15/lb

Ik verzoek u de inhoud van deze brief ruime verspreiding te geven onder de leden van uw organisatie. Uiteraard wordt deze informatie ook bekend gesteld op www.Rijksoverheid.nl ten bate van zowel (kandidaat-)notarissen als het algemene publiek.

Hoogachtend,

De Minister van Buitenlandse Zaken
namens deze,

Mw. Drs. C. Weijers
Hoofd van de afdeling Reisdocumenten, Legalisatie en Fraudebestrijding
Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid